

HLAVNÍ MĚSTO PRAHA

Komise Rady hl. m. Prahy pro pěší a bezbariérovost

Zápis z jednání Komise Rady hl. m. Prahy pro pěší a bezbariérovost ze dne 3. 2. 2021

Jednání bylo vedeno on-line v prostředí Microsoft Teams. Z jednání byl pořízen záznam.

Přítomni:

Předseda komise: Jan Heroudek.

Členové komise: Kristina Ullmannová (připojila se v průběhu projednávání bodu 3), Jan Krčál (ČVUT), David Dohnal (DPP), Tomáš Prousek (ROPID), Irena Šestáková (ČVUT), Jan Vaněček, Jan Kapitán, Jaroslav Mach (připojil se v průběhu projednávání bodu 2).

Tajemník komise: Karolína Klímová

Hosté komise: Michal Prager, Lubomír Mráz (NFOZP), Petra Syrová (Pěšky městem), František Brašna, Jaroslav Hájek, Zuzana Buchtelová, Petr Hazuza (Nadace Charta 77, Konto Bariéry), Jiří Černý, Jan Tomandl, Dagmar Lanzová, Alena Jančíková, Václav Špilík (PKD MHMP), Kryštof Pejřil (ROPID), Karel Hájek (VONO), Lucie Miovská, Alexandra Bašánová, Jakub Hendrych (IPR).

Předseda zkonstatoval, že komise je vzhledem k počtu 7 přítomných členů z celkového počtu 9 členů usnášeníschopná.

Hlasování o zápisu z jednání dne 2. 12. 2020: 7 hlasů pro, zápis byl schválen.

Navržený program doplněný o bod 5):

1. Metodický materiál pro zajištění plnění podmínek bezbariérového užívání veřejného prostoru při záboru veřejného prostranství.
2. Informace o přijatých žádostech v rámci grantového schématu HMP pro odstraňování bariér ve veřejném prostoru v roce 2021.
3. Výsledky pilotního projektu školní ulice v Praze.
4. Sdílený prostor jako typ dopravního režimu.
5. Nový typ zastávkového označnicku pro Prahu.
6. Různé.

Hlasování o navrženém programu: 7 hlasů pro, program byl schválen.

1. **Metodický materiál pro zajištění plnění podmínek bezbariérového užívání veřejného prostoru při záboru veřejného prostranství.** Diskuze k základnímu konceptu.

Na základě usnesení z prosincového jednání komise: „Komise žádá PKD MHMP, aby ve spolupráci se SONS připravil vzor podmínek do rozhodnutí dle §24 a §25 zákona č. 13/1997 Sb. ve znění pozdějších předpisů z hlediska zachování podmínek pro bezbariérové užívání staveb. Komise dále žádá ODO MHMP o vypracování vzorových příkladů.“

Ad 1. úkol: ODO navrhlo formulaci doplnění podmínek rozhodnutí o zvláštním užívání komunikace k zajištění podmínek bezbariérového užívání komunikace:

Provedení záboru bude naplňovat požadavky vyhlášky č. 398/2009 Sb. o obecných technických požadavcích zabezpečujících bezbariérové užívání staveb, a to tak, aby byly i nadále zajištěny podmínky pro samostatný a bezpečný pohyb osob se sníženou schopností pohybu a orientace na této komunikaci. Především bude dbáno na:

a) zajištění zbytkového průchozího profilu pro chodce v šíři min.....m (doplnit dle místní situace, min. 1,5 m) a výšce min. 2,2 m.

b) kontinuitu vedení přirozené vodící linie pro osoby nevidomé a slabozraké, které se pohybují s pomocí bílé hole; přirozenou vodící linií je v místě (doplnit dle skutečnosti – fasáda domu, parkový obrubník, zábradlí s vodící funkcí, zídka, plot atd.); tato vodící linie může být přerušena v délce max. 8 m v přímém směru a podél ní musí být ponechán volný průchozí profil v šíři min. 1,5 m; vodící linií není obrubník směrem do vozovky.

PKD umožní ODO vystoupit s tímto návrhem na pravidelném setkání vedoucích silničních správních úřadů v Praze a v rámci metodického vedení jej doporučí k zapracování do podmínek rozhodnutí.

Úkol pro členy a hosty komise: Doručit případné připomínky k navrženému znění **do 28. 2. 2021** e-mailem tajemnici komise.

Ad 2. úkol:

Navržený postup:

- distribuce [letáku pro odbornou veřejnost](#) z roku 2018,
- zadání nového materiálu zaměřeného na zajištění podmínek bezbariérového užívání komunikace při zvláštním užívání komunikace s důrazem na přístupnost pro nevidomé a slabozraké, viz specifikace níže.

Název (příklad)	Zábor ve veřejném prostoru – jak na to, aby neublížil
Formát	A4/A3 oboustranné skládané na DL/A5
Cílová skupina	laická a semioborná veřejnost – žadatelé o zábor na pozemních komunikacích (často provozovatelé restauračních zařízení, organizátoři kulturních akcí, realizační stavební firmy atd.) – nutností je přidržet se jednoduchého a srozumitelného jazyka.
Cíl	motivovat cílovou skupinu k tomu, aby dostála své povinnosti zachovat bezbariérovou přístupnost komunikace (pochopit, proč je to důležité) a poradit, jak na to.
Obsah	<ul style="list-style-type: none">– jak vyřídít zábor (stačí max. stručně – schéma) a jak to souvisí s bezbariérovým užíváním komunikací;– bezbariérové užívání komunikací z hlediska osob se sníženou schopností pohybu a orientace, příp. dalších zdravotních postižení (snížená mentální schopnost atd.);– specifika pohybu osob na vozíku, princip pohybu osob s bílou holí (důkladně!);– příklady reálného řešení v obraze;– odkaz na právní předpisy a normy;– odkaz na konzultační místa.
Poznámka	Obsah musí být v souladu s platnými právními předpisy (vyhláška 398/2009 Sb. a navazující normy, oficiální metodika MMR k vyhlášce), Manuálem veřejného prostranství v HMP (IPR, 2014) a odsouhlasen Odborem památkové péče MHMP (zde viz předzahrádky v PPR z hlediska památkové péče).
Termín:	05/2021 (kvůli možnosti pořídit kvalitní fotografie v terénu)

Úkol pro členy a hosty komise: Doručit případné připomínky k navrženému zadání materiálu do **28. 2. 2021** e-mailem tajemnici komise.

Návrh usnesení komise: Komise žádá PKD a ODO o dokončení osvěty dle navrženého postupu.

Hlasování: pro 7, usnesení bylo přijato.

2. Informace o přijatých žádostech v rámci grantového schématu HMP pro odstraňování bariér ve veřejném prostoru v roce 2021.

- V průběhu projednávání tohoto bodu se k jednání připojil J. Mach.
- Informaci přednesl J. Hájek, ODO: Bylo přijato 7 žádostí od 6 žadatelů, celkový finanční objem na financování projektů je 3 122 000 Kč – celkový nárok na podporu je 1 745 500 Kč, bylo žádáno ve všech třech tematických oblastech, všechny žádosti byly formálně v pořádku a mohou být postoupeny k věcnému hodnocení grantové komisi. Grantová komise Rady hl. města Prahy se k jednání sejde 10. 2. 2021 (online), podklady byly již jejím členům předány.

Návrh usnesení komise: Komise bere na vědomí informaci o žádostech podaných do grantového schématu odstraňování bariér v hl. městě Praze pro rok 2021.

Hlasování: pro 8, usnesení bylo přijato.

3. Výsledky pilotního projektu školní ulice v Praze.

- V průběhu projednávání tohoto bodu se k jednání připojila K. Ullmannová.
- Pilotní projekt školní ulice v Praze proběhl úspěšně u dvou ZŠ v MČ Praha 20 (Stoliňská, Chodovická), zkušební provoz v září 2020, velmi kladné ohlasy veřejnosti. Všechny materiály jsou [k dispozici online](#) na portálu Čistou stopou Prahou, na základě získaných zkušeností byl vypracován Manuál implementace školní ulice v Praze.

Návrh usnesení komise: Komise podporuje další rozvoj školních ulic v hl. městě Praze.

Hlasování: pro 9, usnesení bylo přijato.

4. Sdílený prostor jako typ dopravního režimu. Diskuze ke zpracované rešerši zahraničních příkladů z praxe.

- podklad byl rozeslán v předstihu;
- příprava k zavedení termínu „sdílený prostor“ do českého legislativního prostředí je jedním z jmenovitých [úkolů Plánu udržitelné mobility Prahy a okolí](#);
- v první fázi plnění byla zadána rešerše zahraničních příkladů z praxe v oblasti sdíleného prostoru, cyklistické ulice (zóny) a provozu cyklistů na části komunikace primárně určené pěším (na chodníku);
- druhou fází plnění úkolu bude porovnání vůči existujícím dopravním režimům podobného charakteru v ČR a návrh principů, definice a využití sdíleného prostoru v českém prostředí.

K. Ullmannová: IPR tuto aktivitu vítá, podporuje a rád se zapojí do jejího řešení. V pokusech o implementaci podobného typu prostoru v pražském prostředí máme problém zejména s bezbariérovou přístupností pro osoby nevidomé a slabozraké.

K. Hájek, atelier VONO, zpracovatel rešerše: Řešení této problematiky se v různých zemích různí a žádné námi zkoumané řešení nelze označit za univerzálně správné. Základní pravidlo v takovýchto

prostředích je, že chodec má absolutní přednost před ostatními účastníky provozu. Zdá se, že je vhodné i v těchto prostředích zajistit pro nevidomé trasu s minimálním počtem možných kolizních bodů.

K. Ullmannová: Z uživatelského hlediska se jeví nevhodné používat dlouhé umělé vodící linie.

K. Hájek: Stavební řešení takovýchto prostorů je, evidentně, velmi zásadní. Na velkých prostranstvích se jeví vhodné vkládat infrastrukturní prvky pro optickou fragmentaci i přirozené zpomalení motorové dopravy – takové prvky mohou hrát roli vodících prvků.

J. Heroudek: Podle kterého předpisu lze nevidomé bezpečně převést přes tramvajový koridor? Proč není možné nevidomé dovést k tramvajové trati prostřednictvím umělé vodící linie?

K. Klímová: Hmatné prvky poskytují svým uživatelům základní informace o prostředí, ve kterém se pohybují – jejich kombinace pro konkrétní případy je předepsána. Dle zástupců NIPI a NRZP by navržené řešení nevidomého zmátlo, neboť je velmi netypické.

J. Hendrych: Pravidla pro vedení nevidomých v prostředích s dopravním režimem pěší zóny a obdobných není v právním předpisu dostatečně řešeno. Mělo by to být vyřešeno a promítnuto do právního předpisu. K řešerši: Další otázkou k diskusi je vedení cyklistů – i vedení ve zvláštním pruhu na stejné úrovni s chodníkem má svá úskalí. Preferujeme tedy spíše společnou komunikaci pro chodce a cyklisty, kde bude cyklista intuitivně volit určitou její část (např. odlišná struktura).

K. Hájek: Na uspořádání sdíleného prostoru neexistuje univerzální vzor – liší se to dle zvyklostí (různé země), oficiálních pravidel (právní předpisy v různých zemích) i místních podmínek. Sdílený prostor řeší ulici tak, že vnímá hierarchii účastníků provozu v pořadí (od nejdůležitějšího): chodec, cyklista, auto. Zvláštním případem k řešení je provoz MHD.

J. Černý: Chystá se nový stavební zákon, připomínky k této věci by měly být zohledněny v novém řešení. Pokud je vedena tramvaj v pěší zóně, má to svá úskalí, ale existují fungující příklady dobré praxe (např. křižovatka u Anděla, Brno) – je třeba akceptovat fakt, že se vozy MHD v takových prostředích musí pohybovat pomalu a opatrně. Ohledně délky vodících linií nepanuje ani mezi odbornou veřejností shoda – problémem asi není ani tak délka linií, jako spíše odbočování z ní a směrování k dalším cílům; nevnímám delší umělou vodící linii jako problém.

J. Heroudek: Je asi třeba se smířit s tím, že místní poměry ne vždy dovolí realizovat plnou bezbariérovou přístupnost konkrétního prostoru.

K. Ullmannová: Věřím, že tento dokument ke sdílenému prostoru pomůže najít řešení některých otázek, které jsou s realizací sdíleného prostoru spojeny. Rádi se budeme podílet na jeho tvorbě formou připomínek.

F. Brašna: Doba pokročila, nároky na veřejný prostor se mění. Chápeme, že je třeba na ně odpovídajícím způsobem reagovat, např. implementací sdílených prostorů. Je však třeba dodržovat platné právní předpisy a zajistit základní podmínky pro bezpečný a samostatný pohyb všech uživatelů. V tomto ohledu bych vyzdvihl oddělení nebezpečných prostorů (např. tramvajové trati) varovným pásem a navádění k označнику zastávky.

J. Hendrych: Jak pozná nevidomý, že pás o šíři 80 cm, který odbočuje z jeho vodící linie, označuje např. začátek či konec pěší zóny a nikoliv navádění na přechod pro chodce nebo k označнику? Je to stejný prvek.

F. Brašna: Pokud vzdálenost není dlouhá, může uživatel snadno ověřit, jak tento pás končí – u označniku, varovným pásem u sníženého obrubníku nebo pokračuje dále k protější fasádě, jedná-li se o označení hranice pěší zóny. Pokud se pohybuje na velmi rozlehlém prostranství

(např. Václavské náměstí), je poměrně obtížné tyto skutečnosti v reálu ověřovat. Navíc může být funkčnost hmatného prvku omezena kvůli zanesení nečistotou (listí, sněh).

Návrh usnesení komise: Komise bere na vědomí rešerši zahraničních příkladů implementace sdíleného prostoru.

Hlasování: pro 9, usnesení bylo přijato.

5. Nový typ zastávkového označnicku pro Prahu.

- podklad byl rozeslán v předstihu,
- projekt představil Kryštof Pejřil, ROPID (pejril.krystof@ropid.cz) a vypořádal připomínky obdržené emailem. Připomínky D. Lanzové se vztahovaly pouze k testovanému novému typu zastávkového přístřešku, budou zodpovězeny separátně nositelem projektu (IPR).

F. Brašna, malá hlasitost akustického výstupu:

K. Pejřil: Technická závada byla 27. 1. 2021 opravena.

F. Brašna: akustický výstup reaguje na VPN pouze z velmi malé vzdálenosti (2-3 m), zaručena by měla být do vzdálenosti cca 20 m (uživatel může vyhledávat označnick při chůzi po ulici, aniž by musel dojít prakticky až k němu. Nicméně, ze vzdálenosti 2 m je hlasitost dostatečná. Větší problém vidím v citlivosti na vzdálenost VPN od majáčku.

K. Pejřil: Testovali jsme VPN zabudované v bílé holi, vyzkoušíme i VPN „do ruky“.

F. Brašna, k nevhodné barevnosti označnicku pro osoby slabozraké: splývá s okolím - jistě je to také otázka barevnosti okolí, ale základní vlastností označnick MHD by měla být snadná „najitelnost“. Jestli tento označnick zapadá do prostředí PPR, může se stát, že je spíše nevhodný pro zbytek Prahy.

K. Pejřil: Naším zadáním bylo sladění s novým typem přístřešku, vycházeli jsme rovněž z Manuálu tvorby veřejných prostranství v Praze a z umístění v Pražské památkové rezervaci.

K. Ullmannová: Barva označnicků není Manuálem diktována, jsme připraveni akceptovat funkční řešení.

J. Černý: Slabozrací často ke čtení jízdních řádů používají zvětšovací lupu – je-li velká vzdálenost mezi sklem a umístěným papírem s obsahem, nelze lupu vůbec použít.

K. Pejřil: Vezmeme toto v úvahu a zkonzultujeme s konstruktéry.

J. Černý: Počítá se v projektu zastávkového označnicku s technologickým vývojem v budoucnu, tzn. s měnícími se nároky na hardware?

K. Pejřil: Toto uvažováno není, klademe důraz především na snadnou obsluhu za stávajících podmínek. Prosím o upřesnění tohoto podnětu emailem.

K. Pejřil k dotazu F. Brašny na haptický štítek: Budeme objednávat tento týden, specifikace byla upřesňována s F. Brašnou, SONS. Řešíme způsob upevnění na bok označnicku. Informační obsah: specifikace nástupiště (název, směr do centra/z centra).

F. Brašna: štítek nemusí být velký, na plochu o šířce 5 cm (bočnice) se vejde.

K. Klímová: Akustický výstup na označnicku musí být dvoufrekvenční – aktuálně používaná frekvence v rámci Tyflosetu (VPN) + nová frekvence určená pro tyto účely, na kterou se bude kontinuálně přecházet.

F. Brašna: Na ROPID je k dispozici VPN operující na nové frekvenci, k vyzkoušení.

J. Vaněček: Počítá se pouze s jedním typem zastávkového označníku, který bude umístován v Praze i širší oblasti PID?

K. Pejřil: Bude vytvořeno celkem 8 variant označníku, které se budou držet jednotného designu, ale budou se lišit ve výbavě a možnostech instalace. Zatím předpokládáme použití na území hl. m. Prahy. Volíme řešení, která jsou schůdná z hlediska aktualizace informací o provozu veřejné hromadné dopravy.

J. Vaněček: I v případě, že tyto označníky zatím nebudou osazovány v širším zázemí Prahy, informace o nich a jejich designu by se měla dostat i tam – vybavení zastávek v metropolitní oblasti je velmi různorodé a často ne zcela vyhovující. Rád poskytnu příklady některých novějších řešení.

Návrh usnesení: Komise bere na vědomí informaci o testovaném typu zastávkového označníku a žádá, aby byly brány v úvahu podněty a připomínky, které v rámci jednání zazněly.

Hlasování: pro 9, usnesení bylo přijato.

Bod 6) Různé nebyl naplněn.

Předpokládaný termín dalšího jednání **3. 3. 2021**, formát dle situace.

Ing. Jan Heroudek

předseda Komise Rady HMP pro pěší a bezbariérovost

Zápis provedla: K. Klímová

Zápis zkontroloval: J. Mach

